

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका

ऐसेलुखर्क, खोटाङ

राजश्व परामर्श समितिको प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०७५/७६

प्रस्तुत गरिएको निकाय

श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति

ऐसेलुखर्क गाउँपालिका

२०७५ असार ९ गते

कृतज्ञता

यस गाउँपालिकाको बजेट निर्माण गर्ने क्रममा आन्तरिक श्रोतको अनुमान, संकलन, व्यवस्थापन तथा आवश्यक परामर्शको निमित्त गठित यस समितिले आफ्नो जिम्मेवारी सहजरूपमा पुरा गर्नु र यो प्रतिवेदन प्रस्तुत गर्नु खुसिको विषय हो । स्थानीय तह सञ्चालनको दोस्रो वर्षमा आइपुग्दा समेत गाउँपालिका संरचना, कर्मचारी संरचना तथा निर्वाचित पदाधिकारीहरु र यसलाई व्यवस्थित गर्ने ऐन, नियम तथा कानून पनि पर्याप्त नभइसकेको अवस्थामा यो कार्य गर्न सहज भने पक्कै भएन । तर राजश्व परामर्श समितिले यथासक्य वस्तुनिष्ठ ढंगले, आवश्यक परामर्श सहित राजश्वको अनुमानित विवरण र आगामी वर्षमा यस गाउँपालिकाले उठाउन सक्ने राजश्वको प्रस्तावित विवरण प्रस्तुत गरेको छ ।

यस कार्यमा सहयोग पुऱ्याउनुहुने विभिन्न संघसस्था, सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु प्रति हामी आभारी छौं । विशेष गरेर श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिका संयोजक तथा गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री विश्वनाथ निरौला, गाउँपालिकाका सम्पूर्ण पदाधिकारीज्यूहरु, वडा कार्यालयका सबै सचिवहरु लागयत हाम्रो यस कार्यमा प्रत्यक्ष तथा अप्रत्यक्षरूपमा सहयोग गर्ने सहयोगी हातहरु प्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछौं ।

राजश्व परामर्श समिति
ऐसेलुखर्क गाउँपालिका

१. पृष्ठभूमि

नेपालको संविधानको अनुसूची-८ का विभिन्न अधिकारहरूमध्ये स्थानीय कर लगाउन पाउने अधिकार प्रयोग गर्न पाउने अधिकारको व्यवहारतः कार्यान्वयन तथा स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को बुँदा २.१ को प्रावधान अनुसार स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तयार गर्न सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकाको राजश्व परामर्श हुने प्रावधान बमोजिम यो समितिको गठन भएको हो । यस समितिले ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाले स्थानीय स्तरमा उठाउन सक्ने राजश्वको क्षेत्र, दर तथा राजश्व सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा गर्ने जस्ता काम गर्नेछ ।

२. उद्देश्य:

यो राजश्व परामर्श समिति गठन हुनका उद्देश्यहरू, यस समितिका काम, कर्तव्य र अधिकारहरू देहायबमोजिम छन् । (स्थानीय तहको योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ को बुँदा २.१.२ बमोजिम)

क. राजश्व सम्बन्धी नीति तथा कानून तर्जुमा, संसोधन, परिमार्जन र सो को परिपापलना सम्बन्धमा आवश्यक परामर्श प्रदान गर्ने

ख. राजश्वको श्रोत, दायरा, र दर समेतको विश्लेषण गरि आगामी आर्थिक वर्षमा प्राप्त हुन सक्ने राजश्वको अनुमान गर्ने,

ग. राजश्वको दर र क्षेत्र लगाएतको आधारमा आन्तरिक आयको विश्लेषण र अनुमान गर्ने ,

घ. स्थानीय उद्योग तथा व्यवसाय प्रवर्द्धन र रोजगारी सिर्जनामा योगदान दिने किसिमको कर नीति अबलम्बन गर्न परामर्श दिने ,

ङ. कर राजश्व, गैर कर राजश्व, सेवा शुल्क, दस्तुर आदिको दर निर्धारण गरि सिफारिस गर्ने,

च. राजश्व प्रशासन सुधारका लागि अन्य आवश्यक सुझावहरू पेश गर्ने ।

३. करका दरहरू पहिचान विधि

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाले आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा लगाउन सक्ने करका दरहरू निर्धारण गर्न साविक गाविसहरूले उठाउने करको मात्रा विश्लेषण गरिएको थियो । साथै गाउँपालिकाको आय वृद्धि गर्ने तौर तरिकाहरूको बारेमा द्वितीय स्रोतहरूको अध्ययन गरिएको थियो । साथै जिल्लाका जिल्ला समन्वय समिति, जिल्ला वन कार्यालय, जिल्ला पशु सेवा कार्यालय जस्ता कार्यालयहरूले अधिल्ला वर्षहरूमा लिने गरेका करका क्षेत्र, दर तथा दायराको अध्ययन गरेर निर्धारण गरि सिफारिस गरिएको छ ।

४. राजश्व परामर्श समितिले सिफारिस गरेका करका श्रोत, दर तथा दायराहरु

ऐसेलुखर्क गाउँपालिकाको यस राजश्व परामर्श समितिले सिफारिस गरेका कर राजश्व, गैर कर राजश्व, सेवा शुल्क तथा दस्तुर आदिको विवरण देहायअनुसार छ ।

सेवा शुल्क

सिफारीसर प्रमाणित			०७४।७५ अनुमान		
विवरण	विस्तृत विवरण	दर	संख्या	रकम	
१	घरजग्गा नामसारी सिफारीस	५ रोपनी सम्म	100.00	50	5000.00
		५ देखि १० रोपनीसम्म	150.00	50	7500.00
		१० देखि २० रोपनीसम्म	200.00	40	8000.00
		२० देखि ५० रोपनीसम्म	300.00	20	6000.00
		५० रोपनीभन्दा माथि	500.00	20	10000.00
				0.00	
२	मोही लगत कट्टा सिफारीस	१ रोपनी सम्मको	100.00	5	500.00
		१ रोपनी भन्दा माथिको	200.00	5	1000.00
३	घर कायम सिफारीस	पक्की घर (प्रति वर्ग फिट)	5.00		60000.00
		कच्ची घर (प्रति वर्ग फिट)	2.00		
४	सरजमिन सिफारीस दस्तुर		200.00	400	80000.00
५	छात्रवृत्ति सिफारीस		100.00	20	2000.00
६	विपन्न/असहाय विद्यार्थी छात्रवृत्ति सिफारीस		निशुल्क		
७	अपाङ्गता भएको सिफारीस		निशुल्क		
८	अस्थाइ बसोबास सिफारीस		100.00	10	1000.00
९	स्थायी बसोबास सिफारीस		100.00	10	1000.00
१०	नागरिकता सिफारीस	वंशज	100.00	1200	120000.00
		अंगिकृत	2000.00	10	20000.00
११	विद्युत जडान सिफारीस		100.00	400	40000.00
१२	धारा जडान सिफारीस		100.00	20	2000.00
१३	जीवित रहेको सिफारीस		100.00	7	700.00
१४	दुबै नाम गरेको व्यक्ति एकै हो भन्ने वा फरक जन्ममिति संशोधन सिफारीस		100.00	25	2500.00
१५	व्यवसाय बन्द सिफारीस		100.00	10	1000.00
१६	व्यवसाय सञ्चालन नभएको सिफारीस		100.00	5	500.00
१७	व्यापार व्यवसाय नभएको सिफारीस		100.00	10	1000.00
१८	कोर्ट फी मिनाहा सिफारीस		निशुल्क		
१९	नाबालक परिचयपत्र सिफारीस		50.00	20	1000.00
२०	चौपाया सम्बन्धी सिफारीस		50.00	10	500.00
२१	व्यवसाय दर्ता सिफारीस		500.00		0.00
२२	उद्योग ठाउँसारी सिफारीस		500.00	5	2500.00
२३	विद्यालय ठाउँसारी सिफारीस		1000.00	5	5000.00

२४	आन्तरिक बसाइसराइ सिफारीस		100.00	१५	1500.00
२५	विद्यालय सञ्चालन स्वीकृत कक्षा वृद्धि/ सिफारीस		500.00	५	2500.00
२६	व्यक्तिगत विवरण सिफारिस/ नवीकरण सिफारीस		100.00	३०	3000.00
२७	जग्गा दर्ता सिफारीस		500.00	१०	5000.00
२८	संरक्षक सिफारीस व्यक्तिगत		100.00	१०	1000.00
२९	संरक्षक सिफारीस संस्थागत		200.00	५	1000.00
३०	नेपालसरकारको नाममा बाटो कायम सिफारीस		100.00	५०	5000.00
३१	कोठा खोल्न कार्य रोहबरमा बस्ने सिफारीस		100.00		0.00
३२	स्वास्थ्य उपचारको सिफारीस	निशुल्क उपचारको लागि	निशुल्क		
		सशुल्क उपचारको लागि			0.00
३३	संस्था दर्ता सिफारीस		500.00	२५	12500.00
३४	जग्गा धनीपुर्जा हराएको सिफारीस		100.00	३०	3000.00
३५	जीवित सँगको नाता प्रमाणित		100.00	५०	5000.00
३६	मृतकसँगको नाता प्रमाणित		100.00	१००	10000.00
३७	आर्थिक अवस्था बलियो वा सम्पन्नता प्रमाणित		500.00	१०	5000.00
३८	आर्थिक अवस्था कमजोर वा विपन्नता प्रमाणित			निशुल्क	
३९	जग्गा मुल्याङ्कन सिफारीस/ प्रमाणित		१००० मा 1 % of		50000.00
४०	चारकिल्ला प्रमाणित		200.00	५०	10000.00
४१	जन्ममिति प्रमाणित		100.00	१००	10000.00
४१	घर बाटो प्रमाणित	बाटो भएको	200.00	२०	4000.00
		बाटो नभएको	100.00	२०	2000.00
४२	विवाह प्रमाणित		100.00	२०	2000.00
४३	घर पाताल प्रमाणित		100.00	१०	1000.00
४४	कागज/ मञ्जुरिनामा प्रमाणित		100.00	१०	1000.00
४५	हकवाला वा हकदार प्रमाणित		100.00	१२	1200.00
४६	घर सम्पन्न सिफारीस/ प्रमाणित	पक्की	1000.00	१०	10000.00
		कच्ची	500.00	५०	25000.00
४७	अविवाहित प्रमाणित		100.00	२०	2000.00
४८	अपुताली सिफारिस		100.00	१४	1400.00
४९	अन्य सिफारीस वा प्रमाणित		100.00	२०	2000.00
५०	घर नक्सापास दस्तुर	पक्की घर	1000.00	१०	10000.00
		कच्ची घर	500.00	५०	25000.00

५१	नक्सा पास निवेदन फाराम दस्तुर		50.00	६०	3000.00
५२	सरसफाइ शुल्क	मासिक	0.00		0.00
		सरसफाइ कार्डको	0.00		0.00
	नोट: सरसफाइ सम्बन्धी पुर्वाधार बनेपछि लाग्नेछ ।				0.00
५३	घर खाली गराउँदा प्रतिदिन		500.00		0.00
	माथि उल्लिखित सिफारीस वा प्रमाणितको प्रतिलिपीआवश्यक परेमा पनि सुरु तोकिएको दस्तुर पुनः लाग्नेछ । र उल्लिखित कागजातअंग्रेजी भाषामा आवश्यक परेमा रु. ५०० लाग्नेछ । माथि उल्लिखित सिफारीस र प्रमाणित बाहेक कुनै निर्णय वा फैसला आदिको नक्कल आवश्यक परेमा प्रतिपाना १रुपयाँ दस्तुर लाग्नेछ ।				0.00
	दर्ता शुल्क				0.00
५४	जन्म दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	100.00	१०००	100000.00
५५	मृत्यु दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	50.00	१००	5000.00
५६	बसाइसराइ जाने आउने दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	100.00	५५	5500.00
५७	सम्बन्ध विच्छेद दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	100.00	५	500.00

५८	विवाह दर्ता	३५ दिनभित्र भए निशुल्क अन्यथा	100.00	२००	20000.00
५९	नया व्यवसाय दर्ता	१ लाख सम्मको	400.00	२०	8000.00
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मको	600.00	१०	6000.00
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	1000.00	२	2000.00
		२० लाखदेखि माथि	2000.00	२	4000.00
६०	उजुरी दर्ता तथा मुद्दा दस्तुर		200.00	२०	4000.00
६१	व्यवसाय /संस्था/सहकारी नवीकरण	१ लाख सम्मको	200.00	१००	20000.00
		१ लाख देखि ५ लाखसम्मको	300.00	२०	6000.00
		५ लाखदेखि २० लाख सम्मको	500.00	५	2500.00
		२० लाखदेखि माथि	1000.00	५	5000.00
		संस्था नवीकरण	1000.00	१०	10000.00
		सहकारी नवीकरण	1000.00	७	7000.00

कर

६२	एकिकृत सम्पति कर	एकिकृत सम्पति कर पछि विस्तृत अध्ययन गरी लगाइने ।			0
६३	घर बहाल कर	कोठा वा घरभाडाको	10 प्रतिशत		
६४	विज्ञापन कर	सार्वजनिक स्थानमा विज्ञापन वा साइनबोर्ड राखेवापत वार्षिक	1000	५	5000
६५	मालपोत/ भुमि कर	बारी			
		अब्बल (१०रोपनी भन्दा कम)	15		
		अब्बल (१० रोपनी भन्दा बढी)	30	प्रति रोपनी रु ३,	
		दोयम (१० रोपनी भन्दा कम)	10		
		दोयम (१० रोपनी भन्दा बढी)	20	प्रति रोपनी रु २	
		सीम (१० रोपनी भन्दा कम)	10		
		सीम (१० रोपनी भन्दा बढी)	15	प्रति रोपनी रु १.५०	
		चाहार (१० रोपनी भन्दा कम)	8		
		चाहार (१० रोपनी भन्दा बढी)	10	प्रति रोपनी रु १	
		खेत			
		अब्बल (१० रोपनी भन्दा कम)	25		
		अब्बल (१० रोपनी भन्दा बढी)	50	प्रति रोपनी रु ५	
		दोयम (१० रोपनी भन्दा कम)	20		
		दोयम (१० रोपनी भन्दा बढी)	40	प्रति रोपनी रु ४	
		सीम (१० रोपनी भन्दा कम)	15		
		सीम (१० रोपनी भन्दा बढी)	25	प्रति रोपनी रु २.५	
		चाहार (१० रोपनी भन्दा कम)	10		
		चाहार (१० रोपनी भन्दा बढी)	20	प्रति रोपनी रु २	
				150000	
<p>नोट: २ वर्षभन्दा लामो समय सम्म कर नबुझाउनेलाई जम्मा कर रकममा२५%, ५ वर्षभन्दा बढी समय नबुझाउनेलाई ३५% , र ८ वर्षभन्दा लामो समय कर नबुझाउनेलाई ५०% थप जरिवाना लाग्नेछ । तर आव ०७४/७५ भन्दा अगाडिको मालपोत रकम र जरिवाना साबिककै नियम र दररेट अनुसार लाग्नेछ ।</p>					
६६	स्रोत परिचालन	हलभाडा प्रतिदिन	200		
		कुसी भाडा प्रतिदिन/ प्रतिगोटा	5		
व्यवसाय कर					
६७	मदिरा पसल	वितरक	3000	१	3000
		थोक	2000	१	2000
		खुद्रा	500	५०	25000
६८	चुरोट बिडी सुती जन्त्य	वितरक	2000		
		थोक	1500	१	1500
		खुद्रा	200	५०	10000

		वितरक	1500		
		थोक	1000		
६९	हल्का पेय पदार्थ	खुद्रा	500	१००	50000
		थोक	1500		
७०	सुनचाँदी पसल	खुद्रा पसल र मर्मत	1000	१०	10000
		थोक	3000		
		खुद्रा डाक्टर भएको	2000	१	2000
७१	औषधी पसल	खुद्रा डाक्टर नभएको	1000	५	5000
७२	माछामासु बिक्री पसल		1000	५	5000
७३	आयुर्वेदिक औषधी पसल		500	१	500
		थोक	2000		
७४	एग्रोभेट पसल	खुद्रा	200	२	400

		थोक	1500		
७५	स्टेशनरी तथा पुस्तक पसल	खुद्रा	500	५	2500
		अफसेट प्रेस	2000	१	2000
७६	छपाइ तथा प्रकाशन	साधारण प्रेस	500	१	500
७७	कस्मेटिक पसल		500	५	2500
		थोक	2000		
७८	मोटर पार्ट्स	खुद्रा	500	२	1000
		थोक	1000	१	1000
७९	प्लाइ तथा ग्लास	खुद्रा	500	५	2500
		थोक	1000	१	1000
८०	कपडा/फेन्सी/जुताचप्पल/ब्याग पसल	खुद्रा	500	५०	25000
		थोक	1000	१	1000
८१	धागो टाक पसल	खुद्रा	100	२	200
		वितरक	3000		
		थोक	1500	१	1500
८२	इलेक्ट्रोनिक पसल (मोबाइल, घडी, क्याल्कुलेटर अडियो, भिडियो, आदि)	खुद्रा	1000	१५	15000
		थोक	2000	१	2000
८३	हार्डवेयर/मेसिनरी/स्यानिटरी/मार्बल पसल	खुद्रा	1000	५	5000
		पेट्रोल पम्प	5000		
		पेट्रोल बिक्री केन्द्र	3000		
		ग्यास सिलिन्डर सब डिलर	3000		
८४	पेट्रोलियम पदार्थ	मट्टितेल मात्र बिक्री	200	२	400
		थोक	1000	१	1000
८५	स्टिल आलमुनियम पसल	खुद्रा	500	५	2500
		थोक	1000	१	1000
८६	फर्निचर	खुद्रा	500	५	2500

८७	ढुङ्गा तथा गिट्टी बालुवा बिक्री वितरण गर्ने		1000	२	2000
८८	कपडा सिलाइ कटाइ	टेलरिड आधुनिक	200	५	1000
		हाते मेसिन	100	१०	1000
८९	स्नुकर तथा पुल हाउस		1000	१	1000
९०	क्यारेम बोर्ड		200	१०	2000
९१	पशु आहार बिक्री केन्द्र		200	७	1400
९२	किराना पसल	थोक	1000	१०	10000
		खुद्रा	200	५०	10000
९३	फलफूल/तरकारी पसल	थोक	500	१	500
		खुद्रा	200	५	1000
९४	उपहार/ गिफ्ट/ खेलौना पसल	थोक	500	१	500
		खुद्रा	200	५	1000
९५	भाँडा पसल (स्टील, प्लास्टिक, आलुमिनियम सबैथरी)	थोक	1000	१	1000
		खुद्रा	500	१०	5000
९६	माटाको भाँडा पसल	थोक, खुद्रा	100	१	100
९७	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यावसायी सेवा	चिकित्सक	2000		
		कन्सल्टेन्ट सेवा(इन्जिनियरिङ्ग)	2000		
		कानुन व्यावसायी ल फर्म	2000		
		लेखापरीक्षण व्यावसायी	2000		
		दन्तचिकित्सक	2000		
		अनुसन्धानकर्ता परामर्शदाता	2000		
		पशु चिकित्सक डाक्टर	2000		
		रोजगार सेवा	3000		

९८	ढुवानी तथा ट्रान्सपोर्ट		1000	१०	10000
९९	पेन्टर/ साइनबोर्ड लेख्ने		100	१	100
१०	० खोटो व्यवसायी		1000	१	1000
१०	१ जग्गा व्यवसायी		2000	२	4000
१०	२ निर्माण व्यवसायी		2000	२	4000
१०	३ यस वर्गीकरणमा नपरेका व्यवसायको हकमा		500	१	500
	उत्पादनमूलक उद्योग				
१०	शील उद्योग		1000	१	1000

४					
१०	५ जुता उद्योग		500	१	500
१०	६ घरेलु कुटिर उद्योग(अगरबत्ती, मैनबत्ती,टीकी, अचार तथा अन्य कुटिर)		100	१	100
१०	७ कपडा तथा गार्मेन्ट उद्योग		1000	१	1000
१०	८ सिरक डसना उद्योग पसल		500	१०	5000
१०	९ कुटानी पेलानी/ मिल		500	१५	7500
११	० मसला मिल		500	१	500
	नोट: यदि मसला मिल रहेको मिलबाटै कुटानी पेलानीमिल पनि छ भने कुटानी पेलानी मिलकै व्यवसाय कर लाग्ने छ ।				
११	१ डेरी उद्योग/ व्यवसाय		500	१	500
११	२ उपभोग्य वस्तु उत्पादन उद्योग	कुकिज नुडल्स	500	१	500
		दालमोट पाउरोटी चाउमीन	200	२	400
		पापड चिप्स फिगर	200	१	200
११	३ वनजन्य उद्योग	स मिल प्लाइउड उद्योग	2000	१	2000
		काठ बिक्री डिपो	500	१	500
११	४ क्रसर+कन्क्रीट+इटा भट्टा उद्योग		5000		
११	५ ढाकाटोपी पस्मिना उद्योग		100	१	100
११	६ सुर्तिजन्य उद्योग		5000		
११	७ होटल लज रेष्टुरेन्ट	होटल र लज	2000	५	10000
		भोजनालय	500	१	500
		मिठाई पसल	500	१	500
		पार्टी प्यालेस	2500		
		रेष्टुरेन्ट-बार	2000		
		चिया र खाजा पसल	200	३०	6000
		साना,खाजा-नास्ता पसल (मदिरासहित)	1000	५	5000
११	८ टेन्ट हाउस		2000		
सेवा उद्योग					

११	९ सञ्चार	एफ.एम. प्रसारण	2000		
		केवल च्यानल प्रसारण	2000		
		पत्रपत्रिका प्रकाशन सेवा	1000		
		फोटोकपी, पी.सि.ओ साइबर तथा क्याफे	500	५	2500
		कुरियर सेवा	1000		
		कलर ल्याब/ फोटोस्टुडियो	500	५	2500
१२	० वित्तीय	वाणिज्य बैंक प्रति शाखा/केन्द्रिय कार्यालय	5000	१	5000
		विकास बैंक प्रति शाखा/ केन्द्रिय कार्यालय	4000	१	4000
		फाइनेन्स कम्पनी शाखा कार्यालय	3000		
		वित्तीय/ ऋण सहकारी संस्था	2000	५	10000
		मनी ट्रान्सफर	1000	३	3000
		विमा कम्पनी	2000		
		लघु वित्त	2000	१	2000
१२	१ स्वास्थ्य सेवा व्यवसाय	निजी अस्पताल तथा नर्सिङ्ग होम	2500		
		क्लिनिक तथा ल्याब	1000	१	1000
		चस्मा पसल	500		
१२	२ शिक्षा सेवा निजी	क्याम्पस	2000	१	2000
		मावि/ उच्चमावि	1500		
		मावि	1000	१	1000
		आधारभूत	1000	१	1000
		प्राथमिक	1000	२	2000
		छात्रावास	1000		
		मन्टेश्वरी	1000		
		पूर्व प्राथमिक	800	१	800
		ट्युशन सेन्टर	1500		
		कम्प्युटर / नृत्यकला सिकाइ केन्द्र	1000	१	1000
		तालीम तथा अनुसन्धान केन्द्र	1000		
१२	३ मर्मत सम्भार	टायर-ट्युव मर्मत, रिसोलिड्ग,हावा भर्ने	200	१	200
		इन्जिन मर्मत	1500		
		डेन्टिड्ग पेन्टिड्ग	1500		
		टि.भी, फ्रिज, मोटर, पङ्खा, रेडियो, घडी जेनेरेटर, कम्प्युटर, मोबाइल (इलेक्ट्रोनिक)	1000		
		मोटरसाइकल मर्मत	500	१	500

		बस, ट्याक्सी लगायतका सवारी साधन मर्मत	2000			
		अन्य विविध मर्मत	500	२	1000	
१२	४	ड्राइ क्लिनिक, व्युटी पार्लर तथा सैलुन	1000	३	3000.00	
१२	५	फूल विरुवा पसल	500			
१२	६	गैर सरकारी संस्थाहरु	राष्ट्रिय	1000	३०	30000
			अन्तराष्ट्रिय	5000		
१२	७	सवारी साधन कर	बस ट्रक ड्याक्टर र हेभी गाडी	2000	१०	20000
			भाडाका कार जिप	1000	२	2000
			निजी कार, जीप, मयुरी	500	१	500
			स्कुटर, मोटरसाइकल तथा अन्य सवारी साधनमा	200	५०	10000
			ठेलागाडा तथा रिक्सामा	500		
१२	८	पटके सवारी कर	50			
द्रष्टव्यः एक गाउँपालिकाले सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिएपछि अर्को गाउँपालिकाले त्यस्तो सवारी दर्ता तथा वार्षिक सवारी कर लिन पाउँनेछैन ।						
१२	९	मनोरञ्जन कर	सिनेमा हल तथा मनोरञ्जन प्रदर्शन स्थलको प्रवेश शुल्कमा	२.००%		
			जादु सर्कस चटक आदिमा	प्रतिदिन 300		
१३	०	जडीबुटी जिवजन्तुकर	पछि निर्णय गरिने ।			
१३	१	बहाल बिटौरी कर	टहरो छाप्रोको मासिक	50		
			घुम्ती मासिक	50		
			ठेला मासिक	50		
१३	२	पार्किङ्ग शुल्कः प्रतिदिन	बस , ट्रक, लरी, हेभी गाडी, ट्याक्टर, जीप	20		
			मोटरसाइकल, ठेला गाडा, अटो रिक्सा र अन्य साधन प्रतिघण्टा	10		
नोटः पार्किङ्ग शुल्क बसपार्क स्थल व्यवस्थित भएपछि मात्र लाग्ने ।						
१३	३	हाटबजार कर	वार्षिक (ठेक्का)		100000	
१३	४	घर धुरी कर	सामान्य घर	50	1600	80000
			जस्ता/ढुंगा /टायलको छाना भएको घर	100	1600	160000
			पक्की घर	500	12	6000

५. निश्कर्ष

माथि उल्लेखित करका सम्भाव्य क्षेत्रहरुमा उपरोक्त करका दरहरु लागु गर्दा आगामी आ.व. २०७५/०७६ मा यस गाउँपालिकामा रु १६,८७,७००/- (अक्षरुपी रु सोह्र लाख सतासी हजार सात सय मात्र) राजश्व संकलन हुने देखिन्छ ।

६. सुझाव

गाउँपालिकाको स्थानीय आय वृद्धि गर्ने मुख्य स्रोतको रूपमा कर, दस्तुर तथा सेवा शुल्कनै रहेका हुन्छन् । यस गाउँपालिकाको आय वृद्धि गर्न तथा राजश्वको परिचालन वृद्धि गर्नको लागि देहायबमोजिमका सुझावहरु प्रस्तुत गर्दछौं ।

- क. निर्धारित राजश्वका दायराभित्र सम्बद्ध सबै पक्षलाई ल्याउन कार्यपालिकाले विशेष भूमिका खेल्नुपर्ने
- ख. लक्ष्य अनुरूप राजश्व संकलन गर्नका लागि तुरुन्तै आवश्यक व्यवस्था गरी राजश्व संकलन सुरु गर्नुपर्ने ।
- ग. प्रत्येक वर्षको श्रावण महिना भित्र सबै पक्षलाई करको दायराभित्र ल्याइसक्नुपर्ने ।
- घ. राजश्वका थप क्षेत्रहरु पहिचान गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गर्नुपर्ने ।
- ङ. राजश्व चुहावट नियन्त्रण गर्ने तथा कर प्रशासनलाई व्यवस्थित गर्दै कडाइका साथ कार्यान्वयन गर्नुपर्ने ।

प्रतिवेदक

राजश्व परामर्श समिति ऐसेलुखर्क गाउँपालिका

क. गाउँ कार्यपालिका उपाध्यक्ष श्री पुष्पकला भुजेल	संयोजक
ख. प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री जीवन निरौला	सदस्य
ग. गाउँ कार्यपालिका सदस्य श्री जानुमाया राई	सदस्य
घ. गाउँ कार्यपालिका सदस्य श्री देवीचरण रम्तेल	सदस्य
ङ. उद्योग वाणिज्य संघ अध्यक्ष श्री धुब राजभण्डारी	सदस्य
च. गाउँ कार्यपालिका राजश्व शाखा प्रमुख श्री युवराज फुयल	सदस्य

धन्यवाद ।